

S 680(2)

K34/86

A. Mampuru.

Childhood in Bopedi, p. 1—21*

P. 1-21
 Dr N. J. V. Warmels
 N.A.D. Box 384
 Pretoria

K34/86
 680(2)
 1/86

Istane School
 1/4 Malegale Stone
 B.O. Magnet Heights
 via Lydenburg
 12-10-44

Mong aha!

rec. 16.10.44
 ka boikokobetso ke xo romela ditabana
 tse ke lekileng xo itapiso xo fetola diputiso
 tse ding tsa bosea ka mo di ngwadilweng
 mo fukwaneng ya diputiso le xe ke sešu
 ka di fetso ke sa na le kxopola ya xo isa pele
 xo fetola tse ding xa ke tsebe xe mong'aha
 a tla di kwisisa xabotse.

ke tla leboxa dikeletso le dikxalo, le
thupetso tsele ka xe rena re le baritoana
re dina dila ka mehla ka pufo.

ke leboxa le yena Teacher A Mosehle xe a sa
lape xo fela a nkeletso ka mehla xo xo xopola
ka xone ke fele ke fetola diputiso kamo
di ngwadilweng ka xona Auwa nuri Teacher
ya xešu A Mosehle o na le mafolofolo a xo rata
xe nne ne ka be re xo romela diphetola tse tsa
diputiso ka mehla xa xo kxonexa kwarata e
ngwe le e ngwe.

Thobela tauo batho

ke Agnes Mampuru

5680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1—21*

rec. 16.10.44.

K34/86.
Bosea

A. Mampuru.
680.

Sa mathomo xe ngwana e tšwa ka ngwatheng
 o a tswetšwe xo owa sa felle o oretšwa
 sehlare sa hlokwana. Sona ke modu wa
 moklare wa mošidi ina o a kxatlwa lwaling
 o omišwa, xe a omile a tšwa mo
 lekololong xo nokelwa maxafa a moli, ngwana
 o a oretšwa ka xo khumpetšwa ka koto jina
 le mmaxwe ka owa mošidi wa modu o wa mošidi
 xe o e swa ka mojane mmaxwe o tšwa
 sehlare sa serokofa o a se kxama o a se kxama
 o tšwela ngwana ka jina ka mo matwafeng
 le ka mo kxathe xa dirope le mo mokhukung
 o foxokhwa mejana ka sona xona o tšwela ka
 ntle o swarwa ke batho. Matswalo a ngwana
 a tšebišwa meloko le bakwera, xa e le badimo
 ba kua mabitleng xa ba tšebišwe selo mabapi le
 matswalo a ngwana le thile ya leina. Ka bakala
 xo thš'aba malwetšana a bana a a fetelang.
 Motswetš' xa a sepele le ngwana mo mekoteng
 xo fihla xe ngwana e le lesea la kxedi tšē
 2 xoba tšē 3.

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1—21*

K34/86

680.

2

Xa a ye ma¹ a kxole xa e se xe a ka bitšua
ka molwetšii le mankwa ka ya kxole ka xo
xapilettwa ke tšeo. | Thari ya ngwana e dirwa
ke matome a ngwana, o šoxa mokxopa wa šhōkō
xoba wa nku Cuyya e ke mokxopa wa nku xoba
šhōkō e e ileng ya klabelwa lešhōkō e sefhe ya
ba mokxopa wa semiwa sa xe klabelwa thlobōša
xoba tšō ya molato wa madi xoba o mong ~~xxx~~
~~xxx~~ o mabe; e ka ba mokxopa wa semiwa
se se klabetšing manyanya xoba xo binwa
xa kōša. | Thari ya ngwana xa e alafuwe e fo
rohélwa mebya e men¹ ma xa šōna xa fo
tlemelwa thoholwana ya Lero kolo.

- a) Thari ya ngwana xa e tselwe
- b) Thari ya ngwana xa e robale ntle
- c) Thari ya ngwana xa e belexe tšēle. ke xone; xa
e no hunehwa mmeleng wa moppi byale kaxa
nke e belexe ngwana Cuyya e sa bēlexa
selo, ~~xxx~~
- d) Thari ya ngwana xa e belexe dipapadišane.

5680(2)

K34/86

A. Mampuru.

p. 1—21*

3

680.

K34/86

Thari ya ngwana wa Ngwako ke xone ngwana
 wa mothe yo a phelang a khelwa ke bana. Thari
 ya ngwana yo byalo e siwisa ke mothe wa ngaha
 yo a beng a alafa mmako ngwana ya ngwana yo
 byalo yo eleng ngwana ngwako yena o belerwa ka
 thari ya Thiwene e dirifeng ke mothe wa ngaha
 thari ya thiwene xa ebelere bana botho xa e sa
 xe ele ngwana yo a ditšang xone ke ngwana wa
 ngwako ke xone ngwana yo a tswetweng
 ka diklani.

Ngwana-ngwako xa a swarwe o swarwa fela
 ke ba lapa le moppi wa xaxwe botho ka šele
 xa bo mo swane.

g Ngwana-ngwako xa a qešwe pheta xoba seaparo
 se sebotse

z Ngwana-ngwako xa a ripye monini

d Ngwana Ngwako xa a thōšwe.

e Ngwana-ngwako xa a lešetšwe sebyaneng
 se se botse

f Ngwana-ngwako seaparo sa xaxwe xa se
 thilwe

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1—21*

K34/86

680

4

Ngwana o swanetše tlaphišwa ka mekha
xa bedi mo letšatšing ke xore: ka moxwane xe
a tšoxa le ka mantšibua xe a ya robala
ka mekha ka moraxo xa thlaphišo ya ngwana
mohlaphiši wa ngwana ekeq Motswadi o
swanetše xo mo tlotšoa ka makhura a
Lefehlo: ngwana xa a tlotšwe ka makhura
a thoofoolo ke xore a sebata o tlotšwa ka
makhura a Lefehlo xoba a Nku xo a tlotšwe
ka makhura a Pudi ona a a ila.
Makhura a tholaxo ka ngwana a a dula ka
lexapaneng a tholwa letsohu. Xape
Makhura a beetsweng xo ba a ngwane xa
a tlotšwe ke batho bohle ba ka rille le ba
wotsho, a ka tholwa ke mmoxo ngwana le
bana bohle ba xa xue le mofepi wa ngwana
ngwana o lešwa boxobe bya bohutšwetšwe,
ka meetse xoba mafsi a kxome e seng
mafsi a pudi ngwana o lešwa ka
Sekxopi a ka lešwa ke mafolo-axwe xoba
mofepi wa xaxwe

5680(2)

K34/86

A. Mampuru.

p. 1—21*

K34/86

680.

5

- A/ ngwana xe a robadišwa xa a lebelešwe thokong ya boobela tšatši.
- b/ ngwana xe a robadišwa xa a tlorelwe a moši.
- c/ ngwana xe a robetše dibatana tše ruiheng xa di dumelwe xa ba keng xa xaxwe byale ka mpya, katsekatshe. tšeo di a letšwa ka xore di tlišetša ngwana dilōrō.
- d/ ngwana xe a robetše xa a emelwe ke batho.
- e/ ngwana xe a robetše monufi wa pitšō xa o bewe kxaufi le gena, o ka mo tlišetša dilōrō tšō Se katapwana.
- ngwana o nyakelwa mofepi ke mmawwe mo melokong le ka xweheng. mofepi wa ngwana xa a lefiwe. xe mofepi a ka se mola a fepa ngwana, ngwana a tloxe ašwa mofepi yo wa ngwana yo a huiheng xa a sa dumelwa xo ka fepa monnaxo ngwana e a huiheng, mofepi yo a swanetšō bušetwa lapeng labo. ke xore mofepi yo xa a diatla di maruru.
- ~~ngwana~~ motho so ke Diphe nthsabeleng o ile a ba le ngwana wa mošimanyana, ngwana go.

S 680(2)

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 - 21*

K34/88

680.

to

a koprofela mofepi ke batwadi ba xaxwe
~~la~~ lapeng la Makotatletse Kam, leina la
 mofepi ke Nyeo. ngwana yo e morwanyane
 ka moraxo xa dikwedi tse 9 a balya
 a tupa. Ka xona xe ngwana a hule
 a be a fepya ke Nyeo, xwa bollewa xore
 nyeo a a iswe lapeng labo xa a na
 diatla di maruru. Ku theso nyeo o
 boetse lapeng labo. Ahono ka la 3-3-44
 Dipele o belere ngwana e mong e mofa
 wa moetsana yena o nyaketswe mofepi
 e mong e mofa, leina ke Selepa Tsung
 Ngwana xa a na lebaka la xo amusa,
 o xona xo amusa ka lebaka le leng le
 le leng xe a thabile a la setle sa a thabo
 o homotswa ka xo amusa letsweli la
 mmaxwe, xa a na dinako tsa xo amusa
 o amusa ka nako enwe le e nwe e a
 ka ratang xo amusa ke motwadi.
 Xape ngwana xa a na lebaka le a be tsweng
 xo tswa letsweli ka ka anyo xo fella xela
 na le ngwana e 2 xoba e 4 xoba e 5. @ xekaba
 ngwana o xeb 1.

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 — 21*

K34/86

680.

7

Xe mmaro ngwana a sepa mekxato
xo dirwa boxobe bya Lethasa o fepya ka
byona. Xoba xo fepya ka mafai a
hxomo. eseng mafai a pudi. mafai
a pudi xa a fepe ngwana ke a makato
xape a na le bolwetši bya sebetse.

Xa mosadi a se na mekxato. mosadi e mong
o sele xa a hxone yo na amusetšā xo hxōnēna
fela xa eke bana ba mothe o tee eke
mothe le moxolwane e ka se fatwetši ke
lebaka le tee xona ba a hxōna xo amusetšā
bana fela batho ba e seng madi a tee
xa ba hxone xo amusetšāna bana

Mano Tšatane xo na le mothe wa
mosadi leina ke mmamothšabo o na le
Monnaxwe wa mosadi. leina ke Motšebore
mosadi yo Motšebone o ile a tswala bana
ba bahedi ba mapahla. xom^m a se a se
na mekxato. Ka xona moxolwane e seng
Mmamothšabo o ile a tšea ngwana e mong
wa lefahla a mo amusa ka xe le yena e be eke
motswetši ka lona lebaka leo. ka xona ngwana e

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 — 21*

K34/86

680

8

setše efe moetsana wa nyaka e 5.
 Xe ngwana a belexwa a setše a na le
 kxwedi tše pedi ka kxwedi ya boraro ngwana
 o a thekwa o rutwa xo dula ka moraxo
 xe a dula o ithuta xo abula ka xo oba-oba
 dibyana le dipapadisi tše di leng kxwedi
 nae ka moraxo ngwana o a tataišwa ke
 bana ba bangwe babo ba eleng bo moraxo
 le mošepi wa xaxwe bo mo ruta xo sefela ka
 moraxo xa matsatši o ithcepediša ka
 noši ka xo itaola a ithcepediša ka noši.
 o thoma xo thaelana le bana ba bang
 ba ba lekanang nae ba bapala dipapadisi
 tša byana xo nameša mekhašana le xo
 phumama le xo beana le xo bapala
 dipapadi tše ding tša byana.
 Bana xa bapala dipapadi tše ntho
 felaelo tša bana e xo ba xo rata xo dula
 le xo belexwa ke bo mmabo xe bo
 maabo ba e ga medirong ba lwa le
 bafepi ba rata xo ya le bo mmabo medirong
 dipapadi tše ba di lebatswa ke xo bapala

9

34 86

680.

Malwetsi a byana

a. Lethakxô. byana bolwetsi lya ba alafaya ka
Phoofolwana e ba reng ke Khwephane.
xo tsongwa Khwephane e a buiwa xo tšona
mathekano a yona a a apeiwa xome bana
ba ba swereng ke bolwetsi lya bya
Schuba sa Lethakxô ba nošwa morô wa
yona.

b. Monyalô (Moôkô) byana ke bolwetsi
lya bošoro ka xobane ba tsena bana
ka teng ka mo maleng. xape ba senya
bana mpaahlô ka xobane ba tsena bana
ka mahlong bo fafatisa bana mahle.
byana bolwetsi lya bya Monyalô (Moôkô)
bo alafiwa ka sehlase se se bitšwang
Morôtô wa Thēwene ôna a thōlwa ka
kxepeng xomme a rewa bana ba banyane
ka ~~thānyo~~ ya nyaxa e 9, 8, 7. ke bona ba
ba thielang bana ba ba swereng ke bolwetsi
lya ka sehlase se seny Morotwathēwene
ka mahlong. xape sone se hlase se se nošwa
bona bana ba ba swereng ke byana bolwetsi lya
se alafa se ka maleng a ba ba swereng ke bona

K34/86

680.

10

mo mmeleng bolwetš'i bya moskô bo alafiy ka
 xo xonea mmele ka letsokule le hlakantš'itšwe,
 le meetse.

e. Mabona byona xo bona sehlare sehlare
 sa byona ke xo ila dijo tš'e th'etsweng letswai
 le xo se je dijo tš'e tš'a le dieng.

d. Mauwe byona ke bolwetš'i bya xo rumša
 ditšama le dingana ona a alafiwa ka xo
 uhamela ka pitšeng ba opele base:
 Mauwe-uwee boela pitšeng

e. Morabanyane byona ke bolwetš'i byo bo byale
 ka moskô xoba sebaō. Byona bo alafiwa
 ka meetse feela xo se nang sehlare euyya
 e ba meetse a seba e seng a noka e
 e elang.

f. Hloxwana yona a alafiwa ka xo oretšwa
 lesapo la thšwene ya th'xaba xoba molxopana
 wa yona

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 — 21*

K34/86

680.

11

G/ Mokhubyana. Sehlare sa nthae ke lexoxwa
lona le a tšewa le a thšungwa ke mollo
xe tšewa mošidi wa lexoxwa le thšumilwe,
o thšelwa mo mokhubung wa ngwana
ke yona kalafu ya mokhubyana wa ngwana
xe o baba. xa xo dihlwe o a fola.

H/ Mola. Ke bolwetši bya ngwana xe
o ne mola a apywa a buša a nthša
mekhate ka dinko. (Xe khatoa ka dinko)
ona o alafwa ke lekhole la tataxo
ngwana lona le setša ka thipa le apšwa
ngwana mo malaleng le xo mo oretša muši
wa lekhole le xa le thšumilwe.

I/ Botlathla byona ke bolwetši byo bo
tšwang ngwana mo marinining, sebato
sa marinini. Kalafu ya byona se
xo apšwa dikxobe (Lewa) ka pitšana
ya sesotho xe di budule di nwa
basitranyana ba a di tša ba tšama ba
isa ba opela ba belexe ngwana, bere

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 — 21*

K34/86

680.

12

Batlata tloela samme. Kamoraxo
ba monea mo kkarong xodimo xa thari
ba mo noša morš wa dikxobe. Ka lona
lebaka leo mmako ngwana o ene kwa ntle
xa koro o apotšē dikobo tšohle mo
mmeleng o tšwere feela mo thekeng
xona xo ratoxa bašimanyane ba
swere dikxathā tše menetlwa ba kitindē
mosadi yola mmako ngwana ba a mo itla
mosadi o kitmela xo tšea ngwana o a mo
tšea mola bašimane ba me itia o thābele
vae ka lapeng mola a se mexoxome ya
dikxathi thankaa! Xu tloxa fao
ngwana o fola dibabo tše di leng
maxinining

z) Dipong byona ke bolwetš: bya mahlo
a bana tšona se di alafšē

S 680 (2)

K34/86 A. Mampuru.

p. 1—21*

K34/86

680.

13

Bana ba ba tšwang mšeno a ka xodimo
pele ba bitšwa Diphēfa mehleng ya
vox oloxolo ba be ba bolaiwa. Xe ngwana
a tšwele meeno a fase xaxo molato xa a
alafiwe. Bana ba motho o tee ba
a kxona xo amuššana bana.

Xe motho a na le bana, yo eleng wa pele
ke moja-^{bohwa} wa mapelele ke Mosāla-lapeng
Moja-bohwa ke ngwana wa pele ke yena
e a tlang xo tšea maruo a dikxomo le
dipudi, diuku, ditonki. Mosāla-lapeng
yena o humela lapa le nyako le tšhe
tšhe leng lapeng le nyakong.

Bana ba basitšana, bona xa ba na kabele
mo lapeng la bo bona ba fiwa feela ke
dikxactšedi tsa bona ka mo bona
ba ka ratang ka xōna. Xe e se
xe e ka xaba mohlomong basitšana
ba mohlomong ba filwe ditšeka.
Ke tatabo le mmabo xe ba sa thela

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 — 21*

Maina

K34/86

680

1/4

Leina le ngwana a beelwang lona a
bitšwang ka lona pele le bitšwa leina
la byana, leina le belexethwa ke
mmaxo ngwana xoba mofepi wa
ngwana eo. lona xa le sepele ka
leloko la batwadi e noka leina
le le ka rixo topya mo xong le mo xong
mo mmaxwe e ka ratang xoba mofepi
leina le le byalo le amana le ditwaxalo
ke xone xe ngwana a belexwe mo hlantš
wa pula ya modupi ngwana yo o tla
bitšwa Modupi xe ngwana a ka
belexwa ka tlala ke xone ngwaxeng
wa tlala. eke mositsana. ngwana eo o
tla bitšwa Mmatlale

Mono Tsatane ko na le ngwana wa
mositsana wa morena Johannes Kōbē
ngwana yo o belexwe ngwaxola ka
ngwaxa wa 1943 ka la 26-11-44

ka lona litšatšē leo xo be xo laolwa
peu. ka xona leina la ngwana eo ke

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 — 21*

K34/86

680.

15

Morapeu. ngwana wa ~~Fekhala~~
Bopela o belexwe ka 1942 ka
letsatši la lehu la Kgoši Masêkê
matlala. ka lona tsatši les xo be
xo na le sello se sexolo mo matseng
ele sello sa lehu la Kgoši. ka xona
ngwana eo ke Sello eupya ka
moraxo xa lebaka le letlele makholo
moraxo xa nyaxa e 5 xoba e mene pile
xa xe ngwana ya a ka bolla o tla
reelwa leina le le moxwanetseng
e ka ba la makholoaxwe xoba malome-
-axwe xoba Ramoxoloaxwe xoba Rangwan
xoba e mong wa leloko. xo byalo le
xo ngwana wa moxitsana. a ka
reelwa leina la Makholoaxwe xoba
la mamoxoloaxwe xoba Rakhadaxwe
xoba e mong wa leloko. ba
Kxanpsi Mollang wa thelo patina
la Kxontha la tšišo xona xoba le
moxanyanya wa mabyalwa le dinamama le xo
laletša meloko

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1—21*

K34/86

680. 16

Leina le neiwa ka xo lebana xa le
no neiwa ka mo mtho a ka ratang
ngwana wa pele ka lofeng o na le
xone xo a xodile a na le bana ele
Monna. Mohlang a bang le ngwana
wa mathomo wa moimanyana o
tla mo neela leina la tataxwe
ke xone: Makxolo a ngwana yo e
mofsa. xa ele moetsana o tla
mo neela leina la mmaxwe
ke xone: ke xone makxolo a ngwana e
e mofsa.

~~Chapote~~ Monna se ke Motubatse
Mahlaku mmaxwe ke Ntharanyane
yena motubatse ke morwa wa
Mahlako leho o na le ngwana
wa lesoxana leina la ngwana yo wa
Motubatse ke Mahlaku ke xone Motubate
o neetše ngwana yo tataxwe. Xape
Motubatse o na le ngwana wa
moetsana. Ojale o neetše ngwana yo leina la
mmaxwe ke Ntharanyane.

34 86

680.

17

leina ~~la~~ la tataro bana mo lapeng le
 la mmoxo bana mo lapeng ~~le~~ maina
 a batšwadi ba ba 2 tate le mme a
 loketšwe feela ke xo reelwa ke bana ba
 babedi ba masoxana feela ke xone wa-
 pele le wa mafelêlê. "Moja-bohwa le
Mošala-Lapeng.

Mo basitsaneng le xona xo byalo
 maina a batšwadi tate le mme a
 reelwa ke bana ba 2 feela wa
 mathomo basitsaneng le wa mafelêlê

~~Mošala~~ Monna ša o na le bana ~~le~~
 leina la monna yo ke Kholoko Kholane
 o na le bana ba 6. masoxana a mararo 3
 le basitsana ba 3. Maina a masoxana
 a xaxwe šia ke Kholane, Sekwati, Sejaki
 Maina a Basitsana ke (1) Mo-šokê (2) Mošiane

(3) Ngwanamohube.

Byale Kholane monna e moxolowa
 Kholoko o na le ngwana wa ~~mošiane~~
 lesoxana

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p 1—21*

K34/86

680.

18

o mo reile leina la tataxwe ke
Kxoloko le Seraki monwa wa
mafelelo wa Kxoloko o na le ngwana
wa mošimanyana o mo reetše leina la
tataxwe ke Kxoloko.

Moroke monweddi wa pele wa
Kxoloko o na le ngwana wa mošimane
o mo reile leina la tataxwe. Kxoloko
le Ngwanamohube monweddi wa
Kxoloko wa mafelelo basitoaneng
o na le ngwana wa mošimane o mo
reetše leina la tataxwe Kxoloko.
Jena moxalabye yo Kxoloko o na le
Mohumaxadi wa xaxwe ke Moakwaneng
ke xone mo baneng ba masoxana
leina le la mmaabo le reetiwe ke
Kxolane le Seraki. Basitoaneng
ke Morakê le Ngwanamohube
bona ba ke bona ba tlang xo reila
leina le la Moakwaneng. Ra xe
eley Moja-bokwa le bo Mosala-lupeng.
bona bo.

K34/86

680.

19

- ona maina a, ke ona maina a
 boxolo xa a kxone xa ka reollwa a
 tulle a eme. Xa ele maina a byana
 a a reilwexo ke ba mmaabo le bafepi
 a reilweng ka di tiraxalo ona a kana
 a lahlwa xa a lotwe a bitšwa xone
 ke maina a byana; a mang maina
 a xona bare ke maina a xo bolla
 xaxolo ona a atile mo bathong ba
 basadi. Byale ka maina a Maxalane
 Ramoxohlo Kanyane. Raisibe Madimetše
- A Motho so wa phaakla leina la xaxwe la
 byana ke Mmamamatutu. la boxolo
 ke Mathšane la xo bolla ke Maxalane.
- b emong ke wa matlala leina la byana
 ke Mamadufi la boxolo ke Manthepeng
 la xo bolla ke Ramoxohlo
- c emong ke Sebodu la byana la boxolo ke
Mosêkabore la xo bolla ke Kanyane
- d emong ke Mamathšabo la byana la boxolo
 ke Mosepêlê la xo bolla ke Raisibe

5680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

p. 1 — 21*

K34/86

680

20

e mong ke. Sesese di la byana la boxolo
 ke Letšebane la xo bolla ke Madimetše
 mo xare xa ona maina a a byana
 le la xo bolla ona a ka lahlwa ka
 monaxo xwa šala le tee eleng le la
boxolo xape le la xo bolla le bitšwa
 xaxalo xe motho e sale e mofea
 xaxolo boxareheng xe a thoma xo
 xola e e ba moaditšia xona leina lela
 la xo bolla le lona le thoma xofokola
 le xo bolla monaxo xo šala le la la
 boxolo lona xa lehwe le bana ba
 xaxwe ba tla be ba tla ba reelwa
 lona

a mang maina ke a metlal. byale
 ka a bo Mokxopu, Mamohlotla

A Monna wa Ramušū sō ke Mpetlabetle la
 boxolo, la byana ke mokadi la metlal ke
Mokxopu lona le tšwele xo rateng
 byalwa ~~ya~~ xaxwe ka xe moxong le
 moxong mo xo leng byalwa xo nowa xo
 byalwa xo be xo hwetšwa yena a swere
 mokxopu wa byalwa a xele batso byalwa

S 680₍₂₎

K34/86

A. Mampuru.

21*

K34/86

680.

ka xona a be a epiša are: Kenna
mohxapu wa byalwa tataxo namane
xona leina leo fa pitšwa ke batho
balle ba xaxwe xabo. Xwa ba byale ka
xa nke ke lona leina la xaxwe
etšwe eke leina la metlale. Eupya
lona xe mong yo a lona a ka hwa
le lona leina le la xaxwe la metlale
le tla hwa xwa sala le la boalo.

End. S. 680